

PRIMLJENO:	3.04.	2024	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/24-33		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjedniku Andriji Mandiću

U skladu sa članom 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru vanjskih poslova Filipu Ivanoviću, postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

Poštovani ministre Ivanoviću,

Da li je Vlada Crne Gore preduzimala određene korake, i koje, ka apliciranju za nestalno članstvo Crne Gore u Savjetu bezbjednosti UN?

Obrazloženje

Nestalno članstvo u Ujedinjenim nacijama (UN) odnosi se na članstvo zemalja koje nisu stalne članice Savjeta bezbjednosti UN-a. UN imaju ukupno 193 zemlje članice, od kojih su pet stalnih članica Savjeta bezbjednosti : SAD, Rusija, Kina, Francuska i Velika Britanija, sa pravom veta, dok ostale zemlje imaju statuse nestalnih članica.

Nestalne članice Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija (UN-a) biraju se na period od dvije godine i imaju pravo da učestvuju u radu Savjeta, ali nemaju pravo veta. Ove zemlje obično rotiraju učestvovanje u Savjetu bezbjednosti kako bi se osiguralo široko predstavljanje i raznolikost perspektiva.

Nestalne članice Savjeta bezbjednosti UN-a igraju važnu ulogu u donošenju odluka u vezi sa pitanjima mira i bezbjednosti na međunarodnom nivou, iako njihov uticaj u tom smislu može biti ograničen u poređenju sa stalnim članicama.

Mogućnost da naša zemlja postane nestalna članica Ujedinjenih nacija (UN) donosi različite koristi, te može imati velik značaj u pogledu:

- Snaženja diplomatskog uticaja, jer postajući nestalna članica Savjeta bezbjednosti UN-a, Crna Gora dobija priliku da učestvuje u donošenju odluka o ključnim pitanjima mira i bezbjednosti na međunarodnom nivou.

- Povećanje međunarodne vidljivosti kroz članstvo u Savjetu bezbjednosti UN-a Crnoj Gori može omogućiti veću prepoznatljivost na međunarodnom nivou što može pomoći da dodatno ojača svoju poziciju kao relevantan akter u međunarodnoj politici.

- Kao dio Savjeta bezbjednosti UN-a, Crna Gora bi imala pristup važnim informacijama, resursima i iskustvima u vezi sa pitanjima mira, bezbjednosti i međunarodnih odnosa što može doprinjeti boljem sagledavanju globalnih izazova i efikasnijem reagovanju na njih.

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova
Kabinet ministra

PRIMLJENO:	15. 04	20 24	GOD.
11 KLAS BROJ VEZ:	00-61-2/24-33/2		
EPA:	Adresa: Stanka Dragojevića 2, 81000 Podgorica, Crna Gora		
SKRAĆENICA:	tel: +382 20 416 303 fax: +382 20 225 702 www.mvp.gov.me		

Br. *1/1-04/24-1582*

15. april 2024. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Generalni sekretar g-din Aleksandar Klarić

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika Gordana Stojovića

Poštovani gospodine Klariću,

U prilogu Vam dostavljamo odgovor na poslaničko pitanje poslanika Gordana Stojovića.

S poštovanjem,

MINISTAR

Dr. Filip Ivanović

Prilog: 2 strane

Poslaničko pitanje

Da li je Vlada Crne Gore preduzimala određene korake, i koje, ka apliciranju za nestalno članstvo u Savjetu bezbjednosti UN?

Poslanik Gordan Stojović

Odgovor:

Uvaženi poslaniče Stojoviću,

Crna Gora je kandidaturu za nestalnu članicu Savjeta bezbjednosti za period 2026-2027. istakla 2008. godine, kako bi eventualno članstvo koincidiralo sa 20. godišnjicom obnove nezavisnosti. Crna Gora je kandidat u okviru Istočno-evropske grupe država, koja za ovaj period ima pravo na jedno nestalno mjesto u Savjetu, a za koje je, osim Crne Gore, 2011. aplicirala i Letonija.

Izbor novih pet nestalnih članica Savjeta bezbjednosti UN (UNSB) za period 2026 - 2027. godine održaće se u junu 2025. godine. Odluku donosi Generalna skupština UN, dvotrećinskom većinom članstva (država koje su prisutne u sali i glasaju). Dakle, imamo nešto više od godinu dana da predstavimo kandidaturu i sprovedemo kampanju sa ciljem prodobijanja podrške zemalja članica UN.

Praksa drugih zemalja govori da je za pobjedu na ovakvim izborima potrebno obezbijediti većinsku podršku tri ključna bloka - u prvom redu afričkih zemalja (54 zemlje), potom azijsko-pacifičkih zemalja (55 zemalja), te latinoameričkih i karipskih zemalja (33 zemlje).

Ono što je za Crnu Goru u ovom kontekstu poseban izazov jeste nedostatak rezidentnog diplomatskog predstavljanja u ovim djelovima svijeta, te u tom smislu već nastojimo da, kroz učešće na multilateralnim događajima ostvarujemo komunikaciju sa navedenim državama i razgovaramo o našoj kandidaturi.

Istovremeno, diplomatsko-konzularna predstavništva Crne Gore u inostranstvu – naročito Stalna misija Crne Gore pri UN u Njujorku, ali i druga, uprkos ograničenim kapacitetima, u kontaktima na svim nivoima i u svakoj prilici, razgovaraju o mogućoj podršci našoj kandidaturi za nestalnu članicu SB UN 2026-2027, pri čemu se traži podrška, uz mogućnost uspostavljanja odgovarajućeg reciprociteta.

Takođe, i ostali zvaničnici, tokom svih multilateralnih i bilateralnih susreta, promovišu kandidaturu CG za nestalnu članicu SB UN 2026-2027. što će u narednom periodu biti dodatno intenzivirano.

Kada je riječ o kandidaturi za Savjet bezbjednosti, najveći broj država odluku o podršci donosi nekoliko sedmica prije održavanja izbora u Generalnoj skupštini UN.

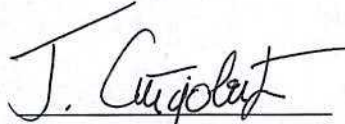
Takođe, moramo imati u vidu da kampanja iziskuje, za crnogorske uslove, značajna finansijska izdvajanja.

Ipak, iako mala zemlja, Crna Gora je veoma aktivna na multilateralnom planu, što potvrđuje činjenica da smo bili članica Ekonomskog i socijalnog savjeta (ECOSOC) za period 2020-2022, a aktuelna smo članica Savjeta za ljudska prava (HRC) za period 2022-2024 (prethodno za period 2013-2015).

O svemu navedenom smo razgovarali i sa generalnim sekretarom UN-a Antonijom Guterešom, tokom radne posjete SAD-u, koji je ohrabrio našu kandidaturu i aktivnosti koje sprovodimo u tom pravcu.

Da bismo uspjeli, moramo uz čvrstu političku volju, mobilisati sve snage, znanja i kapacitete, što će na kraju, bez obzira na ishod izbora, svakako ojačati naše unutrašnje kapacitete, iskustva, kao i doprinijeti daljoj afirmaciji i vidljivosti Crne Gore na međunarodnom planu.

- Na kraju, kroz aktivno učešće u međunarodnim inicijativama za očuvanje mira i bezbjednosti mogu se stvoriti uslovi za unaprijeđenje nacionalne sigurnosti Crne Gore, jačanju položaja naše zemlje u regionu i šire, kao i uticati na eventualno povećanje broja naših državljana koji su stalno ili povremeno angažovani u sistemu UN, te ostvariti brojne druge povoljnosti koje članstvo u ovom važnom međunarodnom tijelu donosi za Crnu Goru.

Gordan Stojović
Poslanik